TERVIST EDENDAV KOOL JA KOOSTÖÖVÕRGUSTIK – KUIDAS EDASI?

19.08.2016, Pedase

Teema 1: Millised on võimalused ja vajadused, et tõhustada tervisenõukogu/-meeskonna tööd koolis?

VÕIMALUSED	VAJADUSED
Ühised väärtused (soov koos tegutseda, ideed, asjast huvitatud inimesed)	Motivatsioon (vabatahtlikud eestvedajad)
Koolitused (võimalus käia kogemusi saamas kogu meeskonnaga)	Terviseedendaja ametikoht ja tasustamine koolis
Õpilasesinduste/õpilaste kaasamine	Ressursid (aeg, raha ja inimesed)
Kogukonna kaasamine	Tervisenõukogu olemasolu (vastutus, tööjaotus ja rollijaotus)
Eneseteostus	Hetke olukorra kaardistamine
Projektid (projektides osalemine, MK, KOV projekti kirjutajad)	Tegijate märkamine ja tunnustamine
Ühistegevused (koostöö TEK-idega)	KOV, TAI, Maavalitsuse tugi
TEK tegevuse kajastamine koolidega arengukavas	Juhtkonna toetus, kooli toetus
Strateegia	Kooli TEK-i patroon
Paindlikud/mõistvad kolleegid	Lastevanemate toetus/kaasamine
Keskkonna eripära	Med.personal koolis
Tegijate märkamine/tunnustamine	Ideede laagrid
ÕE-le vastutuse andmine	Liikmete mitmekesisus
Traditsioonid	Projektikoolitus
Tervisenurgad (puhkenurgad, tegevusnurgad)	Paikkondlike TEK-ide ühiskoolitused
Koostöö toitlustajaga/terviseedenduse spetsialistidega	
Ühisüritused (loengud, tervisepäevad)	
Tervisespordi propageerimine	
Taaskasutus/järjepidevus	

Teema 2: Kuidas tagada tervise- ja heaoluvaldkonna süsteemne areng ja toimimine koolis?

Alustada tuleb kaardistamisest ja sisehindamisest

1. JUHT	Tasustatud, haritud, motiveeritud, pädev, hea suhtleja
2. KAASATUS JA KOOSTÖÖ INFOVAHETUS	Õpetajad, personal, juhtkond, lapsevanemad, õpilased, KOV, hoolekogu, med.personal
3. KAJASTUS (teavitus, reklaam; TAI, TEK süsteemist meedias)	Reklaam, tagasiside, analüüs, hindamine, meediakooli koduleht, FB, vallaleht, kooliraadio, blogi (kooli oma)
4. EELARVE	Sotsiaalministeerium, KOV, projektid
5. JÄRJEPIDEVUS	Traditsioonid
6. MÄRKAMINE JA TUNNUSTAMINE	

ARENGUKAVA

- Tervise ja heaolu teemad selgelt sees
- Teostatakse läbi traditsioonide (aastaringne tervisekalender, üritused)

TEGEVUSKAVA

- Sh vastutajad, protsess
- Sh aruandlus, hindamine (analüüs ja tagasiside, ms oli hästi? mida teha veel teistmoodi?)

1. LÄBI INIMESTE:

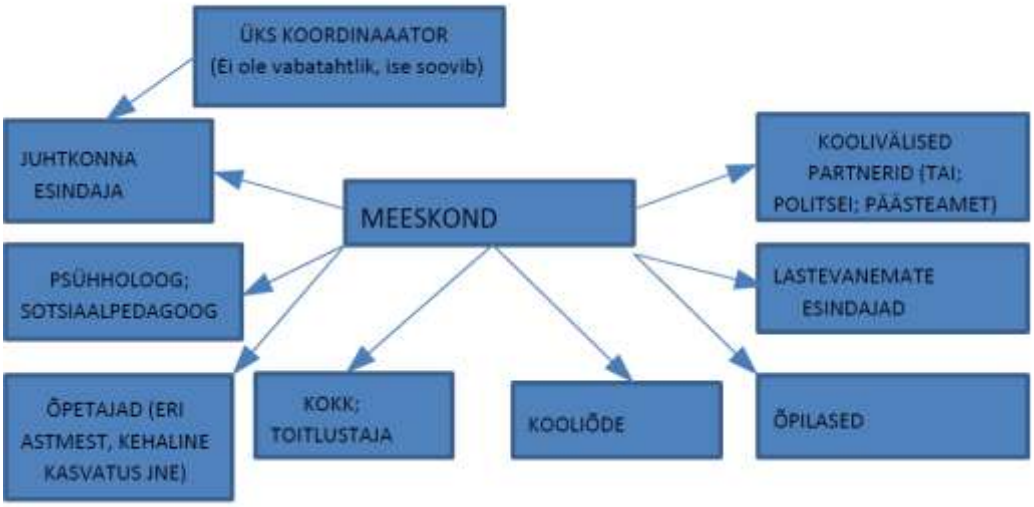

Teema 3: Millised on võrgustiku ootused paikkonna tervisedendajale, TEK koordinaatorile ja Tervise Arengu Instituudile?

TERVISEEDENDAJA	TEK KOORDINAATOR	TAI
Info üritustest ja võimalustest Ühisüritused	Selgitus koolijuhtidele TEK koordinaator koolis	Raha koolidele, MK koordineerida projektid
Koostöö TEK koordinaatoriga ja koolidega ning teiste maakonna organisatsioonidega.	Info operatiivne jagamine	Koolitused, mentorlus (ka õpilastele)
Õpilaste suvekool	Üritused õpilastele	Uusi teadmisi (õppefilmid, võimalikult kaasaegsed)
Oluliste teemade väljapakkumine piirkonnale ja koolile	Parimate praktikate jagamine	Suvekool õpetajatele
Projektidest ülevaade (mis on rahastatud, kuhu saaks esitada	Koostöö koolide vahel (info kavandatavatest üritustest jne)	Suurem TEK-i reklaam, teavitus meedias
Maakonna meedias kajastus (mis on TEK?)	Ühisüritused kogu koolivõrgustikuga	Infomaterjalid kooli /kampaaniad kooli(noorematele õpilastele kooli 1.-6.kl)
Koolituste pakkumine	Koolide nõustamine (arengusuundade sõnastamine)	TAI koostöö teiste vabariiklike õpilasüritustega
Koolimeeskondadele visioonikoolitus	Projektid/praktika koolide vahel	Ürituste rahastamine
Heade mõtete ja algatuste genereerimine, suunamine tegevusele (eestvedaja, võimaluste väljatoomine)	Koolide tervisemeeskondade koolitused	Tervisefondid
Nõustamine (koolijuhid; koolide külastamine)	Nõustamine (arengusuunate sõnastamine)	Materjalid (uuemat infot jne)

Teema 4: Kuidas ja kellega saab tervist edendav kool oma tegevuse mõju ning tulemuslikkust hinnata?

Töö peab olema järjepidev

KOOLI TASAND	MAAKONNA TASAND	VABARIIKLIK TASAND
Aktiivne osavõtt (üritused)	Erinevad programmid (KEAT)	Suvekool
TEK-i koosolekud (analüüs)	Kogemuspäevad (kord kvartalis)	Talvekool
Ankeet küsitlused (õpilased, koolitöötajad, vanemad)	Sügiskool, kevadkool (lapsed ja juhendajad segamini)	Erinevad laagrid
Külalisesinejad	Teavitamine läbi meedia, vallalaht	uurimus
Tegevuskava analüüs	Koostöö erinevate spordiklubidega (soodustused)	Koostöö erinevate spordiklubidega (soodustused)
Erinevad programmid (VUNK – pikk vahetund)		
Õpilastelt tagasiside		
Puudumiste statistika (koostöö kooliõega)		
Õpetajate/Õpilasesinduste kaasamine		
Juhtkonnaga/hoolekoguga/lastevanematega koostöö		
Tervisenädal (tervislik toit, PRIA erinevad tegevused jne)		
Spordipäevad, matkad, orienteerumine, võimlemishommikud		
Perepäevad		
Laagrid		
Koostöö erinevate spordiklubidega (soodustused)		
Klassiuste kaunistamine heade mõtetega		
Iga kuu teeb 7.kl teabepäeva erinevate enamlevivatest haigustest ja kuidas vastavas olukorras tegutseda		

Teema 5: Kuidas tagada TEK võrgustiku aktiivsus ja tõhus koostöö?`

1. TEK võrgustiku foorum (internetis)
2. Kokkusaamine 2 korda aastas (talvel SPA-s teadmiste, kogemuste jagamine erinevates maakondades)
3. TEK koolide õpilastele laagrite korraldamine
4. Piirkonna koordinaatori aktiivne tegutsemine (kokkusaamised aprillis või mais)
5. Motivatsioonipaketid (riigi, maakondlik, koolitasand)
6. Materjalid (voldikud, mängud, õpetlikud ja praktilised videod)
7. Kaasata õpilasi ürituste läbiviimisel (sõpruskoolid jne)

T1

VÕIMALUSED

3. · Õpilaste kaasamine
1. · ühised väärtused
2. · Koolitused kõigile
7. · Eneseteostus
5. · Projektides osalemine
4. · Kogukonna kaasamine
6. · ühistegevused TEK-idega

VAJADUSED

· Motivatsioon
· Teniseedendaja tasustamine koolis
· Ressursid (aeg, raha, ruumesed)
· Tegijate märkamine/tunnustamine
· Hetkeolukorra kaardistamine
· KOV-i, TAI, Maavalitsuse tugi
· Kooli TEK-i PATROON

VÕIMALUSED

- PATROON (VABARIIK EELKÕIGE)
- PROJEKTID /MK, KOV projekti kirjutajad
- KOGUKONNA KAASAMINE
- HEAD IDEED
- TRADITSIOONID
- TERVISE NURGAD (puhkenurgad, tegevusnurgad)
- KOOSTÖÖ TOITLUSTAJAGA (tervislik amps)
- ÜRITUSED (LOENGUD, TERVISEPÄEVAD)
- KOOSTÖÖ TEK KOOLIDEGA TERVISLIKU ELUVIISI
- (TERVISESPORDI) PROPAGEERIMINE
- FÜÜSILINE KESKKOND
- ÕE!

VAJADUSED

MOTIVEERITUD

- EESTVEDAJA (töö peaks olema tasustatud) NT 0,5 KOORMUST +
- HETKEOLUKORRA KAARDISTAMINE .. → VAJ → EESM → PLAAN → ELLUV → TS
- MEESKOND .. (ROLLIJAOTUS, VÄLKONDADE AINEIERTSIOONITI!, EEST VASTUT)
- JUHTKONNA TOETUS
- RESSURSID .. → RAHA, AEG – INIMESED
- KOV toetus VÕIMALUS PROJEKTIKS
- MV –·–
- LAPSEVANEMATE TOETUS KAASAMINE
- KOOLIPERE TOETUS
- MED. PERSONAL KOOLIS (TUGISÜSTEEMIDE KOOL TEAB, MIDA TEHAKSE

VÕIMALUSED

- õpilasesinduse/õpilaste kaasamine
- meeskonna juht valitakse roteeruvalt
- TEK tegevus kajastatud arengukavas

VAJADUSED

- MOTIVEERITUD, VABATAHTLIKUD EESTVEDAJAD
- AJARESSURSS
- TUNNUSTUS (JUHTKONNA TOETUS jt KOLLEKTIIVI toetus)
- Materiaalsete ressursside olemasolu

VÕIMALUSED

- TERVISEMEESKONNA ÜHISÜRITUSED (KAASATA KAAS. TÖÖTAJAID)
- KOOSTÖÖ TERVISEDEBUSE SPETSIALISTIGA

MR-NA TÖÖTAMISEKS ÜHISED VÄÄRTUSED, SOOV KOOS TEGUTSEDA

VÕIMALUS KÄIA KOGEMUSI SAAMAS, KOOLITUSTEL (KOGU MEESKOND)

VÕI KOGU KOOLI PERSONALILE KOOLITUS, TEABEPÄEV TEK-JT! (RAHASTA LEIDA?)

VAJADUSED

- TERVISENÕUKOGU OLEMASOLU (TÖÖJAOTUS, MEESKONNA OLEMASOLU)
- HETKEOLUKORRA KAARDISTAMINE
- MATERIAALSED RESSURSID

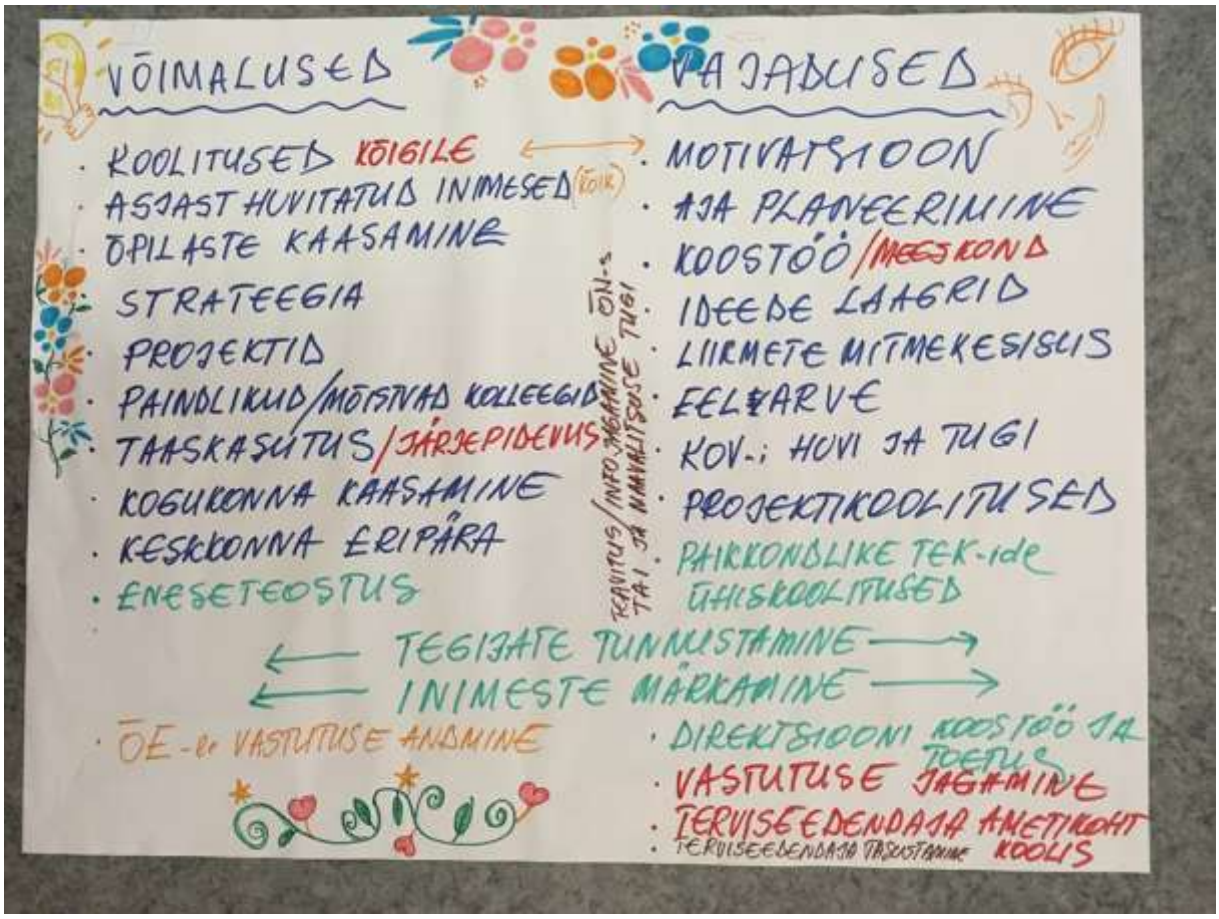
VÕIMALUSED
KOOLITUSED KÕIGILE
ASJAST HUVITATUD INIMESED (KÕIK)
ÕPILASTE KAASAMINE
STRATEEGIA
PROJEKTID
PAINDLIKUD/MÕISTVAD KOLLEEGID
TAASKASUTUS/JÄRJEPIDEVUS
KOGUKONNA KAASAMINE
KESKKONNA ERIPÄRA
ENESETEOSTUS
VAJADUSED
MOTIVATSIOON
AJA PLANEERIMINE
KOOSTÖÖ/MEESKOND
IDEEDE LAAGRID
LIIKMETE MITMEKESISUS
EELARVE
KOV-i HUVI JA TUGI
PROJEKTIKOOLITUSED
PAIKKONDLIKE TEK-ide ÜHISKOOLITUSED
TEGIJATE TUNNUSTAMINE
INIMESTE MÄRKAMINE
ÕE-le VASTUTUSE ANDMINE
DIREKTSIOONI KOOSTÖÖ JA TOETUS
VASTUTUSE JAGAMINE
TERVISEEDENDAJA AMETIKOHT KOOLIS
TERVISEEDENDAJA TASUSTAMINE

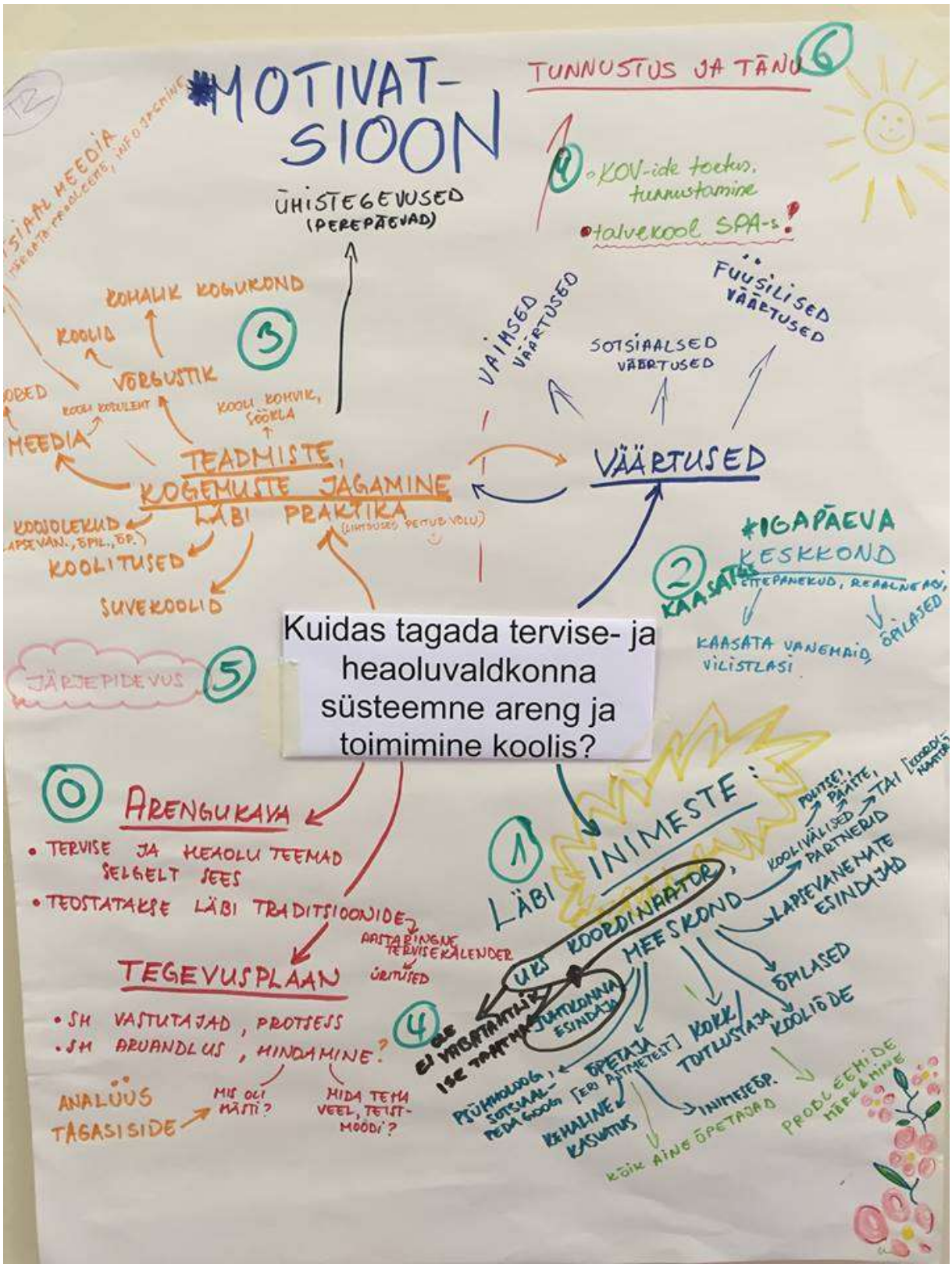
MOTIVAT-SIOON
ÜHISTEGEVUSED (PEREPÄEVAD)
TUNNUSTUS JA TÄNU
KOV-ide toetus, tunnustamine
talvekool SPA-s!
FUUSILISED VÄÄRTUSED
SOTSIAALSED VÄÄRTUSED
VAIMSED VÄÄRTUSED
VÄÄRTUSED
KOHALIK KOGUKOND
KOOLID
VÕRGUSTIK
KOOLI KOHVIK, SÖÖKLA
MEEDIA
TEADMISTE, KOGEMUSTE JAGAMINE LÄBI PRAKTIKA
KOOLITUSED
SUVEKOOLID
#IGAPÄEVA KESKKOND
KAASATA VANEMAID VILISTLASI
ÕPILASED
JÄRJEPIDEVUS
Kuidas tagada tervise- ja heaoluvaldkonna süsteemne areng ja toimimine koolis?
ARENGUKAVA
• TERVISE JA HEAOLU TEEMAD SELGELT SEES
• TEOSTATAKSE LÄBI TRADITSIOONIDE
AASTARINGNE TERVISEKALENDER
ÜRITUSED
TEGEVUSPLAAN
• SH VASTUTAJAD, PROTSESS
• SH ARUANDLUS, MINDAMINE?
ANALÜÜS
TAGASISIDE
MIS OLI HÄSTI?
MIDA TEHA VEEL, TEISTMOODI?
LÄBI INIMESTE:
UKS KOORDINAATOR, JUHTKONNA ESINDAJA
MEESKOND
KOOLIVÄLISED PARTNERID
POLITSEI, PÄÄSTE, TAI
LAPSEVANEMATE ESINDAJAD
ÕPILASED
KOOLIÕDE
KOKK/TOITLUSTAJA
ÕPETAJA
PSÜHHOLOOG, SOTSIAALPEDAGOOG
INIMESÕP.
KÕIK AINE ÕPETAJAD
PROBLEEMIDE HÕRKAMINE

8. Kaardistamine - sisehindamine

terviseedendaja
väljaspoolt
kooli

1. JUHT (tasustatud, haritud, motiveeritud, pädev
hea suhtleja

2. KAASATUS (õpetajad, personal, juht-konde, vanemad, õpilased, KOV, hoolekogu, med. personal)
ÕE

+ KOOSTÖÖ
⇓
TULEMUS

INFOVAHETUS
(haldamine)

3. KAJASTUS (reklaam, tagaside, anahüüs, meedia — kooli kodulleht, fb, vallaleht, koolisaadio, blogi (kooli oma) laste tagasiside
hindamine

TAI (TEAVITUS (REKLAAM)
TEK SÜSTEEMIST MEEDIAS!!!! .....

4. EELARVE (sots. min, KOV, projektid
lastevanemate toetus, sponsorlus

5. JÄRJEPIDEVUS (traditsioonid)
SUHTUMINE.

6. MÄRKAMINE JA TUNNUSTAMINE

EDENDAJA

* INFO – ÜRITUSED
  - PROJEKTID
  - KOOLITUSED
  -
* KOOSTÖÖ – TEK KOORDIN.
  KOOLIDE – TERVISEMEESH.
  JOHTIDEGA
  MAAKONNA TEISTE ORGAN.
  (NTH. MA)
* PIIRKONNA ÜHISÜRITUSED (ÕPIL. SUVEKOOL)
* HEAD PRAKTIKAD
* NÕUSTAMINE
  - KOOLIDE TM JUHID
  - KOOLIDE KÜLASTUS
* REKLAAM – TEK (IDEOLOOGIA, TEGEVUSED)
* PAI

KOORDINAATOR

* KOOSTÖÖ – TM JUHID
  - MK TERVISEEDENDAJA
  - TAI
* INFO – KOOLITUSED
  - PROJEKTID
  - KAMPAANIAD
* ÜRITUSED – MK
* PRAKTIKA – KOOLIDE VAHEL
* NÕUSTAMINE
  - ARENGUSUUNDADE SÕNASTAMINE

TAI

* RAHA
  - PROJEKTID
  - KAMPAANIAD
  - HEATEGEVUSFOND
  - TERVISEFOND
* KOOLITUSED
  - MAAKONDADESSE
  - ÕPILASTELE
  - KOOLIDE HEÄSAOLEDADELE
* MOTIVEERIMINE (TEK)
* MATERJALID
  - LASTEMATERJALID KE (NOORENDA)
  - UUEMAT INFOT
* INFO – PROJEKTID
  - KOOLITUSED
  - KAMPAANIAD
* SUVEKOOL – ÕPETAJATEL
* MEEDIA
  - ANDA ÜLEVAADET TEGEVUSEST
  - PARIMAD PRAKTIKAD
* ALGKLASSI LASTELE KAMPAANIA (COCA-PRII)

TE

KOOSTÖÖ

- info jagamine
- koolituste pakkumine
- kohalike TE koordamine ühiskogunemiste
- koolide meeskondadele
- visiooni koolitus
- Head praktikad
- koolid koordinaatorite nõustamine: dok.
- Reade mõtete ja algatuste äratunnistamine, hindamine, tagamine
  - → KESTVUSTA
  - → võimaluste võjatamine

TEK Koord.

KOOSTÖÖ

- koostöö TE-ga
  TAI-ga
- ühisüritused → koos koolivõõrustajaga
- koolide nõustamine
  - arengusuundade sõnastamine koos dokumentidega (terviseteadlikud)
  - RAHA
- Head praktikad
- projektid
- koolide tervisemeeskondade koolitused
- koolide tervisemeesh. juhtidega kohtumine

TAI

- koolitused (SPA)
- mentorlus
- materjal
- visioon?
- kampaaniate materjal
- konkursid
- mille poolest TEK erineb tavakoolist, sest mõlemad tervad samasuit eritüüpi – spordipäevad, tervisekait., mõõdukiem, ... ? *Tervisemeeskondade koolitused
- milles motiveerib TEK-i eskuma? kuidas motiveerimine toimub
- vanemagruppide projektid (1.–12. kl) *Kommiprii (Cocaprii)
- ürituste vahendamine
- tervisefondid

PK EDENDAJA (MV & LV)

Tule ka kooli ja avatud

* ETTEPANEKUID KOOLIDELE
* INFO ÜRITUSTEST & VÕIMALUSTEST
* KOOSTÖÖ TEK KOORD & KOOLIDEGA
* ÕPILASTE SUVEKOOL! Võrgustumine
* OLULISTE TEEMADE VÄLJAPAKKUMINE PIIRKONNALE / KOOLILE
* PROJEKTIDEST ÜLEVAADE MIS ON RAHASTATUD KUHU SAAKS ETTEPANEKU
* MAAKONNA MEEDIAS KAJASTUS (mis on TEK?)

TEK KOORD

* SELGITUS KOOLIJUHTIDELE
* TEK KOORDINAATOR KOOLIS
* INFO OPERATIIVNE JAGAMINE
* KOOLITUSED info
* ÜRITUSED ÕPILASTELE!
* PARIMATE PRAKTIKATE JAGAMINE
* KOOSTÖÖ KOOLIDE VAHEL (INFO KAVANDATAVATEST ÜRITUSTEST JNE)
* PAI TEGEMINE

TAI NR. 1

* RAHA KOOLIDELE + MK KOORDIN. (PROJEKTID)
* KOOLITUSED
* UUT TEADMUST õppefilmid (konsultsioon)
* SUVEKOOL (ÕPETAJATELE)
* SUUREM TEKI REKLAAM, TEAVITUS MEEDIAS
* INFO MATERJALID KOOLI (LASTEVANEMATELE JA ÕPETAJATELE E.G. U)
* TAI KOOSTÖÖ TEISTE VABARIIKLIKE ÕPILASÜRITUSTEGA

Kuidas?

indikaatorite välja töötamine

TAI küsimustikud

õpetajate/laste osavõtt rahulolu

laste tagasiside - joonistused viktoriin

töötajate rahulolumõõting

(koolis tohutkäimine) * pärast nädala-aeg 1 kord

tagasiside küsitlused (õp + lv + õpet) ankeedid vilistlased

vaatlus

STATISTIKA - kuriimgid, üriituslent osavõtt EHIS - selle dünaamika

projektidega tegelemine

arenguvestlused

Süsteemne tagasi → AEG KOMPETENTS ? eriala-tnimena ? eraldi tunnustatud

5.1. teemad?

Kellega?

juhtkond

hoolekogu

kogukond

õpilasesindus

õpetajatega

lapsevanemad

koostöökeskused

TEK VILISTLASED -

T4

Üritused:

- tervisenädal (tervislik toit, PRIA-erinevad tegevused, vigevsöit.
- spordipäevad (õpetajate ja õpilaste vahelised võistlused
- matkad, orienteerimine
- näidendid
- teabepäevad
- viktoriinid
- konverents
- perepäevad
- laagrid + ellujäämis
- südamekuu, nädal + võistlus ka õpetajatele
- ratlaga või jala kooli
- vaikuse nädal - 2 nov. hingedepäev - koolikella ei ole.
- nt. med. kooli tudengiste kaasamine erinevate mõõtmised, testid, kehamassi indeks, jalatallad
- võimlemishommikud
- koostöö erinevate spordiklubidega (õpetajad, sooduskused, õpilased)
- klassiuste kaunistamine - heade mõtetega.
- iga kuu teeb 7 kl. teabepäeva erinevatest enamlevinevatest haigustest ja kuidas vastavas olukorras tegutseda.

Kooli tasand	Maakonna tasand	Vabariiklik tasand

JÄRJEPIDEV

* aktiivne osavõtt (ürituseid)
* TEK-i koos-olekud (analüüs)
* ankeet küsitlused (õpilased, koolitöötajad, vanemad)
* külalisesinejad
* tagerusseara analüüs
* erinevad programmid (VUNK-pikk vahetund
* õpilastelt tagasiside jutuke.
* a puudumiste statistika
+ koostöö kooliõega
* õpilasesinduse/kaasamine

* erinevad programmid (KEAT)
* kogemuspäevad (kord kvartalis)
* sügiskool, kevadkool (lapsed + juhendajad-segamini)
* teavitamine läbi-meedia, vallaleht

* suvekool TA)
+ talvekool
* erinevad laagrid
* uurimus

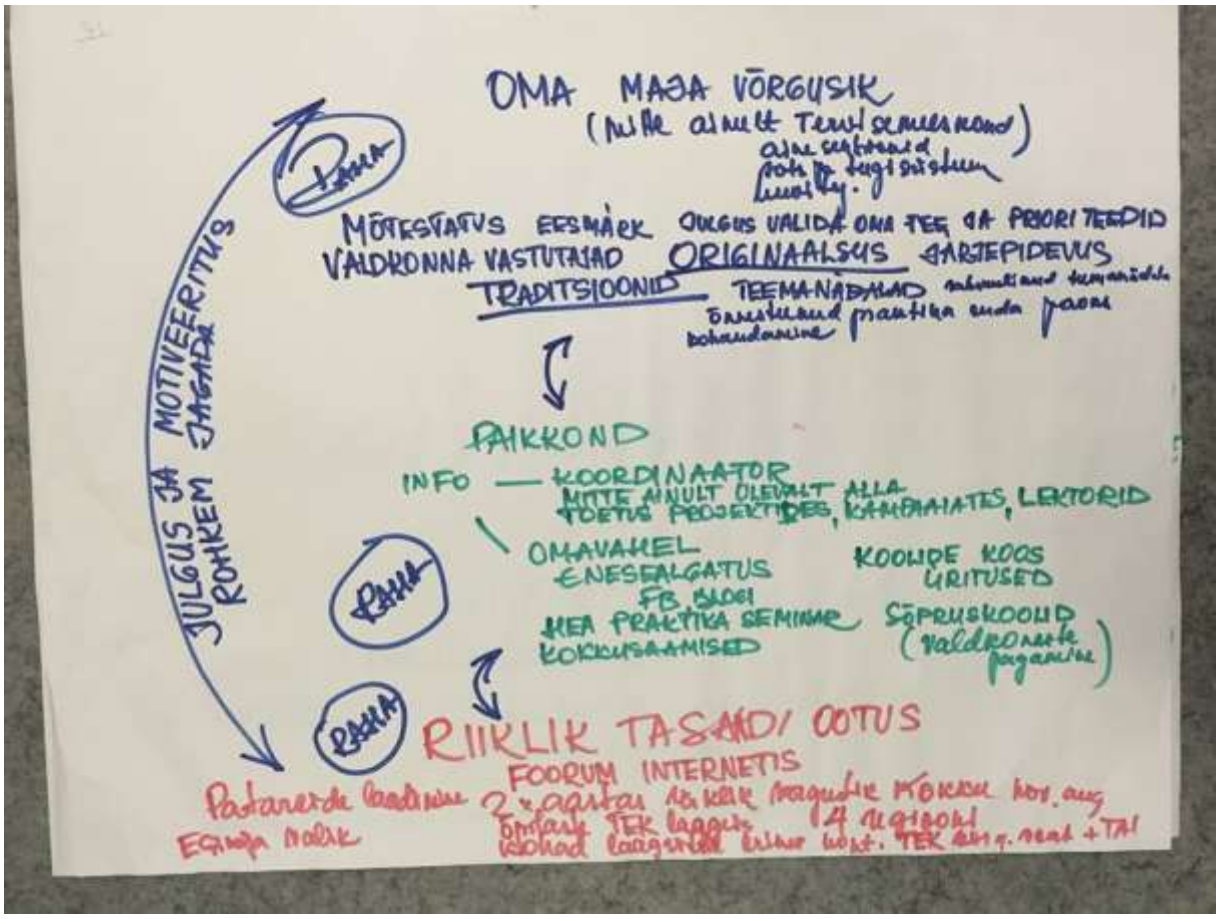
OMA MAJA VÕRGUSIK
(mitte ainult Tervisemeeskond)
MÕTESTATUS EESMÄRK JULGUS VALIDA OMA TEE JA PRIORITEEDID
VALDKONNA VASTUTAJAD ORIGINAALSUS JARJEPIDEVUS
TRADITSIOONID TEEMANÄDALAD
PAIKKOND
INFO — KOORDINAATOR
MITTE AINULT ÜLEVALT ALLA
TOETUS PROJEKTIDES, KAMPAAIATES, LEKTORID
OMAVAHEL
ENESEALGATUS
FB BLOGI
HEA PRAKTIKA SEMINAR
KOKKUSAAMISED
KOOLIDE KOOS ÜRITUSED
SÕPRUSKOOLID
(valdkonnate jagamine)
RAHA
RAHA
RAHA
RIIKLIK TASANDI OOTUS
FOORUM INTERNETIS
JULGUS JA MOTIVEERITUS
ROHKEM JAGADA

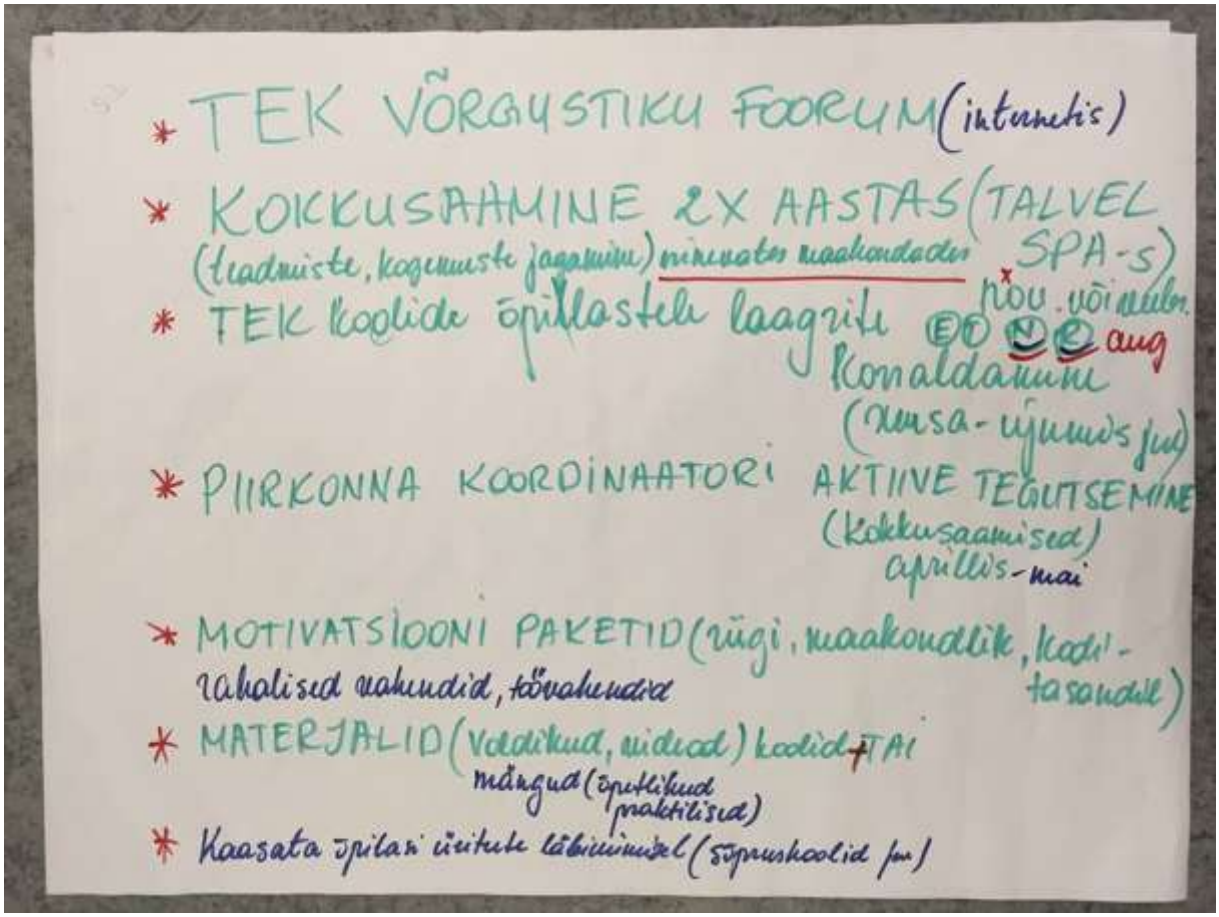
* TEK VÕRGUSTIKU FOORUM (internetis)
* KOKKUSAAMINE 2X AASTAS (TALVEL SPA-s)
(teadmiste, kogemuste jagamine) erinevates maakondades
* TEK koolide õpilastele laagrite
Korraldamine
(rusa-ujumis jm)
* PIIRKONNA KOORDINAATORI AKTIIVE TEGUTSEMINE
(kokkusaamised)
aprillis-mai
* MOTIVATSIOONI PAKETID (rügi, maakondlik, kodi-tasandil)
rahalised vahendid, töövahendid
* MATERJALID (voldikud, videod) koolid + TAI
mängud (õpetlikud praktilised)
* Kaasata õpilasi üritute läbiviimisel (sõpruskoolid jm)

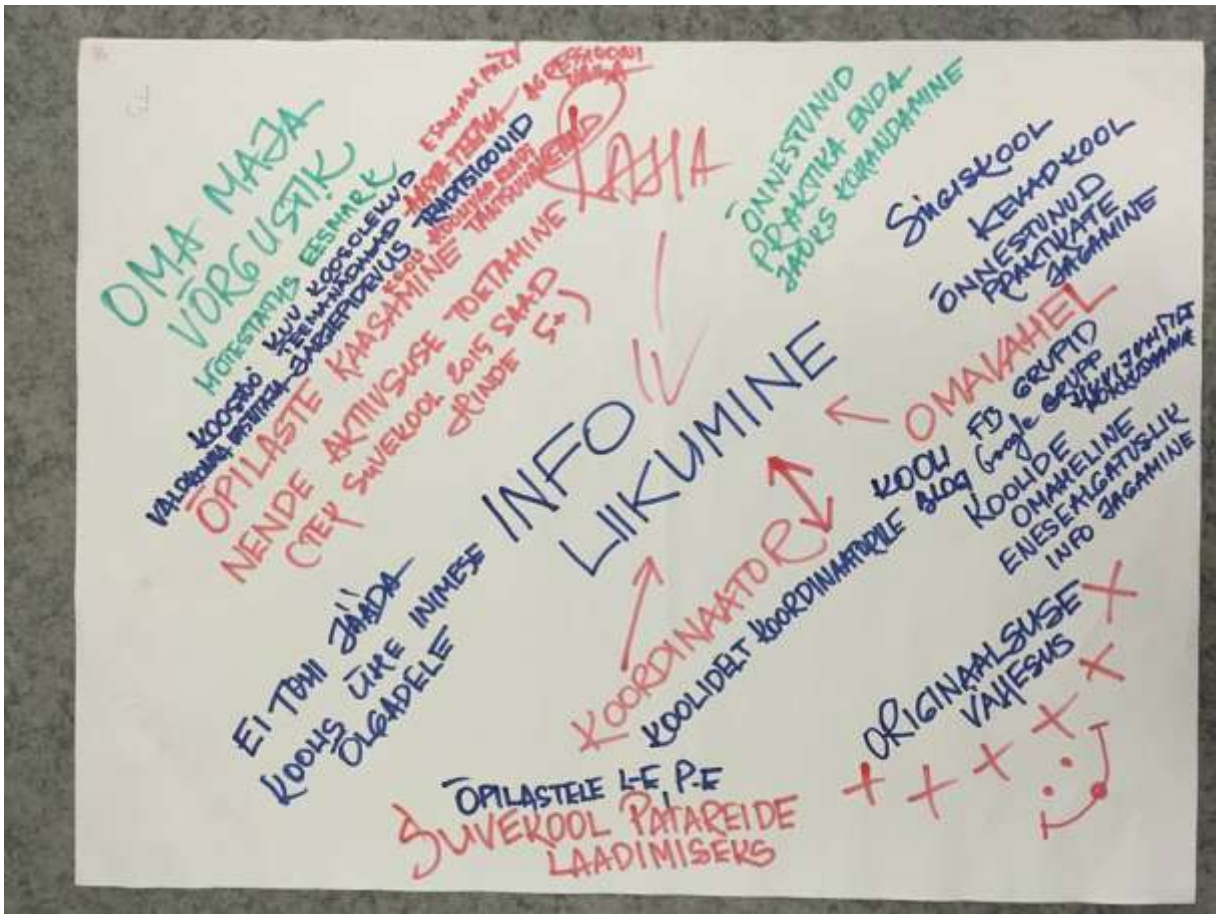
OMA MAJA
VÕRGUSTIK
HÕTESTATUS EESMARK
KOOSTÖÖ KUU KOOSOLEKUD
TERMINADHLAD
TRADISIOONID
ÕPILASTE KAASAMINE
NENDE AKTIIVSUSE TOETAMINE
CTEK SUVEKOOL 2015 SAAD
HINDE 5+)
PAJIA
ÕNNESTUNUD
PRAKTIKA ENDA
JÄÄKS KOHANDAMINE
SÜGISKOOL
KEVADKOOL
ÕNNESTUNUD
PRAKTIKATE
JAGAMINE
INFO
LIIKUMINE
OMAVAHEL
KOOLI FB GRUPID
Google GRUPP
KOOLIDE
OMAHELINE
ENESEALGATUSLIK
INFO JAGAMINE
EI TOHI JÄÄDA
KOOLIS ÜKE INIMESE
ÕLGADELE
KOORDINAATOR
KOOLIDELT KOORDINAATORILE
ORIGINAALSUSE
VÄHESUS
ÕPILASTELE L-E P-E
SUVEKOOL PATAREIDE
LAADIMISEKS